

דו"ח חריף על פרויקט חישוב הרכבת: "ההתנהלות הקלוקלת תביא לדחיות ועלויות נוספות"
חברת הבקרה פולק מתריעה כי החברה הספרדית SEMI לא מעבירה לוחות זמנים ופועלת בצוות חסר, בעוד שמסילות שכבר נמסרו דורשות תיקונים. מנכ"ל הרכבת שיקו ז'נה דוחה את הטענות: "הפרויקט מנוהל באופן מלא ובפיקוח צמוד"
חופית כהן אולאי 16:44, 12.06.25 **כלכליסט**

פולק, חברת הבקרה של **פרויקט החישוב** של **רכבת ישראל**, מעלה **טענות חריפות לליקויים בביצוע הפרויקט**, שהעבודות עליו נעשות באמצעות החברה הספרדית SEMI. במכתב שהגיע לידי כלכליסט, מתריעה פולק כי **"ההתנהלות הקלוקלת של הקבלן סמי מחד וחוסר הניהול של הפרויקט ע"י רכבת ישראל מאידך יביאו בהכרח לדחיות נוספות בלוחות הזמנים של מקטעי הפרויקט ועלויות נוספות**. בדרך זו אין ספק כי ניאלץ לחתום עם הקבלן סמי על תוספות נוספות להסכם שיאריכו את לוח הפרויקט וידרשו תוספות תקציביות".

חברת הבקרה פולק מונתה מטעם משרד האוצר ומשרד התחבורה לבקר על פרויקט החישוב, בו זכתה במכרז החברה הספרדית SEMI בשנת 2015. מטרת הפרויקט להתאים את מסילות הרכבת לשימוש בקרונות מונעים חשמל ועלותו כ-2 מיליארד שקל. לאחר תחילת העבודות נחתמו בין רכבת ישראל ו-SEMI מספר תוספות. לטענת חברת הבקרה בתוספת שנחתמה בספטמבר 2024, **הקבלן התחייב להעביר תוך 45 ימים לוח פרימוורה, כפי שמקובל בפרויקטים גדולים ומורכבים המשלבים מספר תשתיות ומעורבים מספר גורמים עם תלות זה בזה, במקביל לקבלת תשלום על סך 15 מיליון יורו**. אך חצי שנה אחרי חתימת ההסכם - הלוח טרם הועבר, דבר שעלול לגרום לעיכובים. עוד נטען כי צוות בקרת האיכות של הקבלן פועל בצוות חסר.

חברת הבקרה מזהירה כי **אי עמידה ביעדי איכות ומסירה של מקטעים ללא בקרה ראויה, כפי שקרה בעבר, תוביל לתיקונים במסילות פועלות ובכך לפגיעה נוספת בשירות לנוסעים**. למעשה, חברת הבקרה טוענת כי **המסילות שכבר נמסרו ללא בקרה ראויה ודורשות תיקונים טרם טופלו וגם בעניין הזה טרם נמסרה תוכנית עבודה מסודרת**. הסיבה שהנושא בהול הוא שבהתאם לתוספת, תוך 9 חודשים התיקונים צריכים להסתיים ובמקביל רכבת ישראל נדרשת לשחרר 50% מהערבויות של הקבלן שבחזרתה בין אם המקטעים תוקנו או לא. סוגיה נוספת שעולה במכתב היא חישוב המסילה המזרחית במקטעים B+A, מסילה שמתחילה בחדרה ומסתיימת בראש העין והיא המקטע הראשון שבו ההכנה בשטח נעשה על ידי נת"י ולא SEMI, ועל כן נדרשת העברה של המסילה מנת"י ל-SEMI לשם תחילת החישוב. לטענת חברת הבקרה, **תחילת העבודות לחישוב, שהיו צפויות להתחיל ב-14 באפריל 2025, לא התחילו כיוון ש-SEMI לא קיבלה מנתיבי ישראל את מלוא התוכניות, טענה שחברת הבקרה מציינת שבדקה מול נתיבי ישראל ואינה נכונה**.

למרות זאת, דורשת חברת הבקרה לקבל מידע לגבי המסמכים החסרים כדי לקדם את העניין וטוענת כי לא יתכן שבמשך חודשים לא הצליחו לקדם את העניין. החברה אף מציעה שהקבלן הספרדי יבצע את המדידות בעצמו, כפי שנדרש בחוזה, או לחלופין רכבת ישראל תבצע אותן ותקזז משכרו את העלויות ומוסיפה כי על הרכבת להכנס לסוגיית התכנון המפורט, הזמנת החומרים ואף התקנת חלקים נדרשים ולהיעזר בעובדים שמחזיקה בכלים של החברה הספרדית ויכולים לקדם את הפרויקט. לסיכום, חברת הבקרה מעבירה ביקורת חמורה על רכבת ישראל: **"חברת הבקרה מתריעה כי ההתנהלות הקלוקלת של הקבלן מחד וחוסר הניהול של הפרויקט על ידי רכבת ישראל מאידך, תביא בהכרח לדחיות נוספות בלוחות הזמנים של מקטעי הפרויקט ועלויות נוספות, וידרשו תוספות תקציביות"**.

ברכבת קיבלו את המכתב בזעזוע, לאחר שלטענתם ימים ספורים לפני כן התקיימה פגישת עבודה בין הצדדים, וחברת הבקרה קיבלה מענה לכל הסוגיות שהציפה. במכתב תשובה שהוציא מנכ"ל הרכבת, שיקו ז'נה, נטען כי החברה מתעלמת מהמידע שהוצג לה ומהמצאים בשטח כיוון שכלל העבודות

מתקדמות ללא עיכובים ובפיקוח של חברה שנשכרה לשם כך, וחלה התקדמות משמעותית מאז החתימה על התוספת האחרונה.

ז'נה טוען כי לו"ז פרימוורה הועבר במלואו תוך 45 יום אך סוכם עם חברת הבקרה כי הפרויקט ינוהל בתוכנה אחרת שמאפשרת יותר גמישות. בנוסף, מתקיימת בקרה על בסיס יומי על מנת לוודא את ההתקדמות בעבודות ואחת לחודש אף נערכת פגישה עם נציגים של חברת האם של SEMI שמגיעים במיוחד מספרד. לגבי בקרת האיכות, הוא טוען כי לאחר שהרכבת לא היתה מרוצה מצוות הבטחת האיכות של SEMI היא דרשה לבצע בו שינויים, שחלקם נעשו לאחרונה וכי הרכבת גם מינתה צוות הבטחת איכות מטעמה.

לגבי התיקונים, נטען כי במטרה לצמצם זמנים, חברה שמתחזקת קווי מסילה של הרכבת בשוטף כבר מבצעת חלק משמעותי מהתיקונים ו-SEMI משלמים עבור העבודות, במקביל ל-2 צוותים של SEMI שמתקדמים בתיקונים.

לגבי המסילה המזרחית, ז'נה טוען כי היא מתעכבת בגלל נת"י שהעבירה 13 אלף קבצים שכוללים גרסאות שונות ועל כן חסרות תוכניות, מדידות, אישורי בקרה ואיכות - דבר שגרם לאתגר בעיבוד המידע ולא אפשר לבצע בדיקות. לכן הרכבת ו-SEMI פועלות על מנת לקדם את הפרויקט בעצמן: "רכבת ישראל דוחה על הסף את הטענות בדבר אי-ניהול הפרויקט ומצפה כי ההתייחסות לאופן ניהול הפרויקט תהיה מבוססת על עובדות בלבד ובפרט כי הנכם שותפים לבקרה וכלל החומר מועבר אליכם בשקיפות מלאה. הפרויקט מנוהל כאמור באופן מלא ובפיקוח צמוד והרכבת תמשיך לפעול באופן מקצועי, מוקפד, ושקוף, תוך השקעת משאבים אדירים והתגברות על אתגרים מורכבים תוך מחויבות לעמידה ביעדים ולסיום העבודות על פי המתווה שנקבע", כותב ז'נה שצפוי לתאם בקרוב פגישה עם משרד התחבורה, האוצר וחברת הבקרה כדי להציג את המידע.

מנתיבי ישראל נמסר: "הפרויקט הלאומי של המסילה המזרחית, שנמצא בביצועה של חברת נתיבי ישראל הקדים בשנתיים את לוחות הזמנים באופן תקדימי, ובהתאם לכך הזמינה נתיבי ישראל את מנהלת החישמול של רכבת ישראל להתחיל בתיאומים – כשכל המידע הועבר באופן יסודי ואף אושר על ידי רכבת ישראל. חברת נתיבי ישראל מזמינה את רכבת ישראל להיכנס לעבודת החישמול בכל רגע ובהקדם האפשרי על מנת שיעמדו גם הם בלוחות הזמנים עליהם התחייבו להפעלת הקו שיביא בשורה משמעותית לאזרחי ישראל".